

T.C.

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

AFYON MESLEK YÜKSEKOKULU

GIDA TEKNOLOJİSİ PROGRAMI

AKRAN DEĞERLENDİRME RAPORU

Hazırlayanlar

Öğr. Grv. Bedriye DAVULCU TÜMER – Pamukkale
Üniversitesi – Çal Meslek Yüksekokulu – Gıda Teknolojisi
Programı (Dış Paydaş)

Öğr. Grv. Burcu ÖZEL – Pamukkale Üniversitesi – Çal
Meslek Yüksekokulu – Gıda Teknolojisi Programı (Dış
Paydaş)

Öğr. Grv. İsa Han ÇAKMAK – Afyon Kocatepe Üniversitesi –
Sultandağı Meslek Yüksekokulu – Gıda Teknolojisi Programı
(İç Paydaş)

0.1-PROGRAMA AİT BİLGİLER

Değerlendirmeniz: İlin mevcut durumu göz önüne alındığında sektördeki kalifiye eleman ihtiyacının karşılanması hususunda Afyon Meslek Yüksekokulu bünyesinde Gıda Teknolojisi programının açılmış olması isabetli bir karar olmuştur.

1-ÖĞRENCİLER

1.1-Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

Değerlendirmeniz: Programa kabul edilen öğrenciler programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları belirlenen sürede alabilecek kapasiteye sahiptir. Ancak daha başarılı ve kapasitesi yüksek öğrencilerin tercih ve kabulünün sağlanması için programın tercih edilmesini teşvik edecek şekilde program şartlarının revize edilmesi gerekir.

1.2-Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Yatay ve dikey geçiş, çift ana dal, yan dal gibi uygulamalarla öğrenci kabulünde öğrencilerin daha önceki programlarında almış oldukları derslerin veya kazanılmış kredilerin değerlendirilmesi ile ilgili uygulanan politikalar üniversitenin ilgili yönetmelikleri çerçevesinde ayrıntılı olarak tanımlanmıştır. Bu konuda eksik veya geliştirilebilecek herhangi bir husus tespit edilmemiştir.

1.3-Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Değerlendirmeniz: Ön lisans düzeyinde Erasmus, Mevlana ve Farabi gibi anlaşması bulunan üniversite bulunmadığı görülmüştür. Bu kapsamda anlaşmalı üniversitelerin sayısının artırılması, Erasmus programına katılım sağlamak isteyip yeterli dil becerisine sahip olmayan öğrencilere gerekli desteğin verilmesi, dil yeterliliği olmaması sebebiyle Erasmus programına başlama cesareti gösteremeyen öğrenciler için faydalı olacaktır.

1.4-Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Değerlendirmeniz: Öğrencilerin kariyer planlamasında onları yönlendirecek katkılarla ilgili önemli uygulama ve etkinlikler yapıldığı görülmüştür.

1.5-Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Değerlendirmeniz: Öğrencilerin ders ve etkinliklerdeki başarısının ölçme değerlendirme yöntemleri adil, usulüne uygun, şeffaf ve ölçülebilir niteliktedir.

1.6-Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğrencilerin mezuniyet işlemleri ile ilgili uygulanan yöntemlerin güvenilir ve şeffaf olduğu görülmüştür.

2-PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

Program Eğitim Amaçları: Program mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentilerdir (FEDEK, 2017; MÜDEK, 2019).

Bir programın eğitsel misyonunu nasıl planlamayı sağladığını ve paydaşlarının gereksinimlerini nasıl karşılayacağını bildiren açık ve genel ifadelerdir. Programın eğitim amaçları, mezunların bir programı bitirmelerini izleyen birkaç yıl içinde gerçekleştirmeleri beklenenleri tanımlayan ifadelerdir (YÖKAK, 2019).

2.1-Değerlendirilecek her program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Program eğitim amaçları daha detaylı olarak açıklanmalıdır. Eğitim amaçları içerisinde öğrencinin akademik olarak yetişmiş bir birey özelliği kazanmasının eklenmesi uygun olacaktır.

2.2-Bu amaçlar; programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentiler tanımına uymalıdır.

Değerlendirmeniz: Mezunların ulaşması istenen kariyer hedefleri net olarak verilmemiştir. Bu hususta daha fazla açıklamaya ve net hedeflerin belirlenmesine ihtiyaç vardır.

2.3-Kurumun, fakültenin ve bölümün övgörevleriyle (misyonu) uyumlu olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Programın övgörevleri içerisinde yer alan hedeflerin tamamı program eğitim amaçları içerisinde yer almalıdır. Bu bağlamda program eğitim amaçları tekrar gözden geçirilmelidir.

2.4-Programın çeşitli iç ve dış paydaşlarını sürece dahil ederek belirlenmelidir.

Değerlendirmeniz: Programın iç paydaşları sürece dahil edilmiştir. Dış paydaşlar için üniversite bünyesindeki yada başka üniversitelerdeki benzer içerikli lisans programları dahil edilebilir.

2.5-Kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Program öğretim amaçlarının erişiminde herhangi bir sıkıntı görülmemiştir.

2.6-Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

Değerlendirmeniz: Program öğretim amaçlarının güncellenmesi için kullanılan yöntemler uygun şekilde dizayn edilmiş ve uygulanmıştır.

3-PROGRAM ÇIKTILARI

- Program Çıktıları:** Öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri, deneyim ve davranışları tanımlayan ifadelerdir (FEDEK, 2017).
- Ölçme:** Bu ölçüte ilişkin ölçme, program çıktılarına erişim düzeylerini saptamak üzere çeşitli yöntemler kullanılarak yürütülen veri ve kanıt tanımlama, toplama ve düzenleme sürecidir (FEDEK, 2017).
- Değerlendirme:** Bu ölçüte ilişkin değerlendirme, ölçmeler sonucu elde edilen verilerin ve kanıtların çeşitli yöntemler kullanılarak yorumlanması sürecidir. Değerlendirme süreci, program çıktılarına erişim düzeylerini vermeli, elde edilen sonuçlar programı iyileştirmek üzere alınacak kararlar ve yürütülecek eylemlerde kullanılmalıdır (FEDEK, 2017).

3.1-Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsmalı ve ilgili (MÜDEK, FEDEK, SABAK, EPDAD vb. gibi) Değerlendirme Çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, program eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

Değerlendirmeniz: Program çıktılarının kapsamı program eğitim amaçlarıyla uyumludur.

3.2-Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Program çıktılarının değerlendirilmesi amacıyla mezunlara anket yapılmaktadır. Benzer anketler mezunların istihdam edildiği işletmelere de uygulanması program çıktılarının değerlendirilmesi açısından faydalı olacaktır. Bu sayede program ile ilgili istihdam yaratan iş verenlerin de görüşlerinin alınması sağlanmış olacaktır.

3.3-Programlar mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladıklarını kanıtlamalıdır.

Değerlendirmeniz: Bir önceki değerlendirmede bahsedildiği gibi, mezun öğrencilerin program çıktıları sağlayıp sağlamadıkları hakkında mezunların istihdam edildiği işyerlerinin de görüşünün anketler yoluyla alınması ek bir değerlendirme yöntemi olarak ele alınabilir.

4-SÜREKLİ İYİLEŐTİRME

4.1-Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileőtirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

Değerlendirmeniz: Gerekli kanıtlar sunulmuştur.

4.2-Bu iyileőtirme çalışmalarını, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Programın iyileőtirilmesine yönelik çalışmalar sistematik ve somut bir şekilde ele alınmıştır.

5-EĞİTİM PLANI

Kredi: Bir kredi, yarıyıl boyunca her hafta düzenli olarak verilen bir saatlik teorik dersin ya da yapılan iki ya da üç saatlik uygulama veya pratik / laboratuvar çalışmalarının öğretim yüküne eşdeğerdir.

AKTS Kredisi: Avrupa Kredi Transfer Sisteminde tanımlanan kredi.

5.1-Her programın program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı (müfredatı) olmalıdır. Eğitim planı bu ölçütte verilen ortak bileşenler ve disipline özgü bileşenleri içermelidir.

Değerlendirmeniz: Programın eğitim müfredatı ortak bileşenler ve disipline özgü bileşenleri içermektedir. Müfredat periyodik olarak güncellenmelidir.

5.2-Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Değerlendirmeniz: Bölümde kullanılan öğretim yöntemleri (anlatım, tartışma, gösterip yaptırma, sorun (problem) çözme, işbirlikli öğrenme, gösteri, benzetişim (simülasyon), proje, gezi, görüşme, beyin fırtınası, ders notları ve kitaplar, stajlar, işbaşı uygulamalı eğitim) son derece başarılı bulunmuştur.

5.3-Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Değerlendirmeniz: Uygulanan Eğitim Öğretim sistemi güvenilir ve gelişime açıktır.

5.4-Eğitim Planı, En az bir yıllık ya da en az 32 kredi ya da en az 60 AKTS kredisi tutarında temel bilim eğitimi içermelidir.

Değerlendirmeniz: Eğitim planının kapsamı belirlenen şartlara uygundur.

5.5-En az bir buçuk yıllık ya da en az 48 kredi ya da en az 90 AKTS kredisi tutarında temel (mühendislik, fen, sağlık...vb.) bilimleri ve ilgili disipline uygun meslek eğitimi içermelidir.

Değerlendirmeniz: Eğitim planının kapsamı belirlenen şartlara uygundur.

5.6-Eğitim programının teknik içeriğini bütünleyen ve program amaçları doğrultusunda genel eğitim olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Eğitim planının kapsamı belirlenen şartlara uygundur.

5.7-Öğrenciler, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanacakları, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları içerecek bir ana uygulama/tasarım deneyimiyle, hazır hale getirilmelidir.

Değerlendirmeniz: Staj ve iş başı uygulamalı eğitim yöntemleri öğrencilerin hazır hale gelmesinde önemli ve uygun bulunmuştur.

6-ÖĞRETİM KADROSU

6.1-Öğretim kadrosu, her biri yeterli düzeyde olmak üzere, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkiyi sürdürebilmeyi sağlayacak ve programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde sayıca yeterli olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Programın öğretim elemanı kadrosu yeterli değildir. Öğrenciler dışarıdan katılan öğretim elemanları ile sürekli iletişim halinde olmadığı için sağlıklı bir danışmanlık, mesleki gelişim hizmeti alamayabilir. Programın yeterli sayıda alanında uzman öğretim elemanı kadrosu edinmesi faydalı olacaktır.

6.2-Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğretim elemanı nicelik olarak yeterli olmasa da mevcut öğretim elemanlarının gerekli niteliklere sahip olduğu görülmüştür.

6.3-Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralanan faydaları sağlama konusunda yeterlidir.

7-ALTYAPI

7.1-Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Sınıflar, laboratuvarlar ve kullanılan dersliklerdeki teçhizatlar (projeksiyon cihazı, projeksiyon perdesi vb.) eğitim-öğretimin sürdürülmesi açısından yeterli düzeydedir.

7.2-Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğrencilerin ders dışı zaman dilimlerinde kişisel gelişimlerine katkı sağlayabilecekleri olanaklar mevcuttur. Mevcut altyapı ve olanakların öğrencilerin sosyo-ekonomik durumları ve kültürel özellikleri göz önünde bulundurularak revize edilmesi ve akademik takvim sürecinde bunlara uygun programların hazırlanması öğrencilerin daha verimli ve aidiyet duygusuna sahip zaman geçireceği düşünülmektedir.

7.3-Programlar öğrencilerine modern mühendislik araçlarını kullanmayı öğrenebilecekleri olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğrencilere temel mühendislik eğitiminin teorik ve uygulamalı olarak aktarılacağı derslikler ve laboratuvarlar mevcuttur. Mevcut altyapının teknolojik yeniliklere ve piyasa talebine (popüler gıda analizlerine ve altyapısına) göre revize edilmesi etkinliği ve tercih edilebilirliği artıracaktır.

7.4-Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğrencilere sunulan kütüphane hizmetleri ve olanakları yeterli düzeydedir.

7.5-Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğretim ortamlarında, laboratuvarlarda, öğrenci hareketliliğinin bulunduğu diğer alanlardaki güvenlik önlemleri ve engelliler için alınan tedbirler yeterli düzeydedir.

8-KURUM DESTEĐİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1-Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

Değerlendirmemiz: Parasal kaynaklara ait bütçenin oluşturulması ve sürecin işletilmesinde izlenen yol uygundur. Periyodik dönemlerde mevcut program çıktıları (tez, makale, proje vb.) incelenerek harcama kalemlerindeki değişiklik güncel olmalıdır.

8.2-Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

Değerlendirmemiz: Birimdeki öğretim kadrosunun kendini güncel tutması ve gerekli çalışmaları gerçekleştirebilmesi için öz kaynaklar yeterli görünmektedir. İlgili alandaki yeniliklerin takip edilmesi ve en kısa sürede öğretim kadrosunun proje, makale vb. de ihtiyaç duyduğu çıktılarına ulaşabilmesi amacıyla kaynakların yenilenebilir olması önem arz etmektedir.

8.3-Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

Değerlendirmemiz: Teorik ve uygulamalı derslerin sürdürülebilmesi, makine ve teçhizatların periyodik bakımlarının yapılabilmesi ve sarf malzemeler için ayrılan parasal kaynak ve bu kaynağın yönetimi yeterli düzeydedir.

8.4-Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Değerlendirmemiz: Programın gereksinimleri doğrultusunda ihtiyaç duyduğu teknik ve idari personel sayısı yeterli düzeydedir. Yeniliklerin takip edilerek ilgili personellerin eğitimlerinin aksatılmadan kazandırılması, kendi gelişimlerinin güncel tutulması kaliteyi artırmakla birlikte çıktıya ulaşma süresini kısaltacağından konu üzerinde sürekli yenilenebilir bir model oluşturulmalıdır.

9-ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

9.1-Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Değerlendirmeniz: Kurumun organizasyonu ve alt birimlerin gündem konularında karar alma süreçleri, kazandırılan program yetilerinin gerek mezun gerekse dış paydaşlarla desteklenmesi yeterli düzeydedir. Güncel ihtiyaçların şekillendirilerek yine dış paydaşlardan, mezun öğrencilerden vb. den faydalanarak özel organizasyonların ilerleyen günlerde aynı şekilde oluşturulması ve sürecin titizlikle takibi alınabilecek tedbirler kapsamında değerlendirilebilir.

10-PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

10.1-Programa Özgü Ölçütler sağlanmalıdır.

10.1.1 Program öğretim planı, dersler ve diğer uygulamalarda ölçme-değerlendirme aracılığıyla programa özgü ölçütlerin nasıl sağlandığı anlatılmalıdır. Programa özgü ölçütlere ilgili akreditasyon kuruluşunun (MÜDEK, TEPDAD, FEDEK, VEDEK, EPDAD, HEPDAK, İLAD-İLEDAK, SABAK, TUADER-TURAK, ECZAKDER ve TPD) lisans programları değerlendirme ölçütlerinden ulaşılabilir.

Değerlendirmemiz: Eğitim-öğretim planı, dersler ve uygulama şekilleri yeterli düzeydedir. Öğrenci kazanımlarının sürekli takip edilerek iş gücüne yönelik revizyonların gerçekleştirilmesi programın güncelliği açısından oldukça elzemdir. YÖKAK'a yapılacak olan başvurunun yerinde bir atılım olduğu ve sonucun olumlu olması durumunda program kalitesinin artacağı düşünülmektedir.